PLAN OCHRONY LUDNOŚCI
I OBRONY CYWILNEJ
NA WYPADEK ZAGROŻENIA WOJENNEGO

Samorządowe Przedszkole nr 71

ul. Ludwinowska 6

30-331 Kraków

październik 2026

Plan zakłada trzy odrębne tryby działania:

(A) natychmiastowego schronienia w budynku,

(B) relokacji do zewnętrznego schronu,

(C) pełnej ewakuacji obszarowej na polecenie władz.

Oddzielny wariant (D) dotyczy zagrożeń CBRN.

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel i charakter dokumentu

Niniejszy dokument stanowi rozszerzony projekt planu ochrony ludności na wypadek zagrożenia wojennego dla Samorządowego Przedszkola nr 71 w Krakowie. Dokument NIE zastępuje miejskiego ani wojewódzkiego planu ewakuacji ludności. Decyzje o ewakuacji obszarowej należą do organów ochrony ludności – Prezydenta Miasta, starosty i wojewody.

Plan opracowano na podstawie: analizy budynku przedszkola, ustawy z 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. 2024 poz. 1907), rozporządzenia RM z 30 maja 2025 r. w sprawie ewakuacji ludności, rozporządzenia MSWiA w sprawie wymagań dla Miejsc Doraźnego Schronienia (Dz.U. 2025 poz. 932), doświadczeń fińskich i ukraińskich, a także „Poradnika bezpieczeństwa” RCB.

1.2. Kluczowe założenie operacyjne

Alarm pożarowy = WYJDŹ z budynku.

Alarm ochronny/lotniczy = ZOSTAŃ w budynku i ZEJDŹ NA DÓŁ

2. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

2.1. Dane podstawowe

Nazwa	Samorządowe Przedszkole nr 71 w Krakowie
Adres	ul. Ludwinowska 6
Telefon / e-mail	12 266 05 10
Dyrektor	Anna Masłoń
Liczba dzieci/ z personelem	31 (z personelem: 57 osób)
Organ prowadzący	Gmina Miejska Kraków
Kategoria ZL	ZL II – budynki dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się
Wysokość	ok. 8 m
Data założenia przedszkola/ żłobka	1951 r.

2.2. Struktura budynku – analiza pod kątem ochrony

Kondygnacja	Pow.	Wniosek operacyjny
Piwnica	116,11 m² (w tym powierzchnia przeznaczony na miejsce ewakuacji - **52,19 m²)**	Jedyna kondygnacja przyziemna. Zawiera: **Salę Doświadczania Świata-11,57 m²-(miejsce schronienia),** **salę do zajęć indywidualnych-3,36 m² (miejsce schronienia),** **pokój socjalny- 11,18 m² (miejsce schronienia),** **magazyn - 6,24 m² (miejsce schronienia),** **przedsionek obieralni – 2,77 m² (miejsce schronienia),** **pomieszczenie konserwatora-2,12 m² (miejsce schronienia),** **obieralnię-14,95 m² (miejsce schronienia) ,** korytarze – 5,22 m²,

		sanitariat- 1,12 m², kuchnię-21,63 m², windę- 1,9 m², zmywak- 2,43 m², kotłownię z piecem gazowym (ryzyko wycieku czynnika grzewczego)-15,3 m² szatnię- 16,32 m², schody . Przy normie 1,5 m²/os., biorąc pod uwagę pomieszczenia wyznaczone na miejsce ewakuacji mieści 34 osoby – zysk niewystarczający dla całego przedszkola, ale najlepsza ochrona przed odłamkami.
Parter	ok. 120 m²	DUŻE PRZESZKLENIA które dyskwalifikują parter pod kątem miejsca bezpiecznego schronienia. Parter zawiera: przedsionek, szatnię, dwie sale przedszkolne, sanitariaty, łazienkę, małe pomieszczenie gospodarcze, schody.
I piętro	ok. 120 m²	DUŻE PRZESZKLENIA które dyskwalifikują piętro pod kątem miejsca bezpiecznego schronienia. I piętro zawiera: sekretariat, dwie sale przedszkolne, salę gimnastyczną, korytarz , gabinet dyrektora, gabinet logopedy/ psychologa, sanitariat, schody na dach.

2.3. Wąskie gardła i zagrożenia wtórne

- **Klatka schodowa** – jedyne połączenie piętra z parterem i piwnicą.
- **Piwnica z pomieszczeniem z piecem grzewczym gazowym** – ryzyko wybuchu gazu w razie uszkodzenia budynku. Konieczne wydzielenie strefy bezpiecznej z dala od pieca grzewczego.

- **Kuchnia z instalacją gazową i elektryczną**– bezwzględne zamknięcie zaworów gazowych przy każdym alarmie. Wstrząsy wywołane wybuchami mogą uszkodzić instalację.
- **Duże przeszklenia** – sala gimnastyczna, szatnia, sale przedszkolne. Szkło jest głównym źródłem odłamków wewnętrznych. Odległość bezpieczna: min. 2 m od okien.

3. CZTERY TRYBY DZIAŁANIA

Każdy tryb wymaga INNEJ reakcji. Pomylenie ich może być śmiertelnie niebezpieczne.

Tryb	Kiedy	Kierunek ruchu	Kto decyduje
A. SCHRONIENIE	Alarm lotniczy, atak rakietowy, brak czasu na wyjście	W DÓŁ – do stref wewnętrznych wyznaczonych, piwnica	Dyrektor i/lub osoby wyznaczone, natychmiast po sygnale
B. RELOKACJA	Jest czas, wskazany zewnętrzny punkt schronienia	NA ZEWNĄTRZ – ustaloną trasą do schronu w promieniu 500 m	Dyrektor i/lub osoby wyznaczone, zgodnie z komunikatem władz
C. EWAKUACJA OBSZAROWA	Polecenie wojewody / prezydenta miasta	Do punktu załadunku / transportu – poza miasto	Organy ochrony ludności
D. CBRN	Zagrożenie chemiczne, biologiczne, radiacyjne	ZOSTAŃ w budynku – USZCZELNIJ, WYŁĄCZ wentylację	Dyrektor / i/lub osoby wyznaczone/ służby ratownicze

3.1. Tryb A – Schronienie w budynku (alarm lotniczy)

Priorytetem jest dotarcie do najniższych, najbardziej chronionych części budynku.

Czas reakcji: ok. 7 minut.

1. **ALARM –** komunikat głosowy : „UWAGA! ALARM OCHRONNY! Wszyscy odejdźcie od okien! Schodzimy na dół!”
2. **ZABEZPIECZENIE SALI –** zamknięcie okien, zabranie dziennika, policzenie dzieci.
3. **PRZEMIESZCZENIE –** wyjście z sali, marsz prawą stroną klatki schodowej na parter/do piwnicy.
4. **POZYCJA OCHRONNA –** kucnięcie lub leżenie pod ścianami nośnymi, min. 2 m od okien, osłonięcie głowy rękami. Cisza.
5. **WERYFIKACJA –** nauczyciel sprawdza obecność na podstawie dziennika.
6. **OCZEKIWANIE –** pozostanie w pozycji do odwołania alarmu. Po ustaniu zagrożenia: raport stanu i decyzja (pozostanie / relokacja / ewakuacja wtórna).

Strefy ochronne w budynku

Kondygnacja	Strefa preferowana	ZAKAZ przebywania
Piwnica	Sala Doświadczania Świata, obieralnia (pomieszczenia z oknami zabezpieczone roletami wewnętrznymi lub workami z piaskiem), pokój socjalny, magazyn	Pomieszczenie z piecem grzewczym
Parter		Szatnia, sale przedszkolne, sanitariaty– duże przeszklenia
I piętro		Sala gimnastyczna, sale przedszkolne, gabinety, sekretariat, korytarz, sanitariat- duże przeszklenia

3.2. Tryb D – Zagrożenie CBRN

Wariant chemiczny/biologiczny/radiacyjny wymaga komunikatu:
NIE wychodzić na zewnątrz, USZCZELNIĆ budynek.

1. **Nie wyprowadzać dzieci na zewnątrz** (chyba że służby nakazują inaczej).
2. **Zamknąć i uszczelnić** wszystkie okna i drzwi zewnętrzne taśmą klejącą i folią.
3. **Wyłączyć wentylację/klimatyzację** – kanały wentylacyjne to droga wnikania substancji toksycznych.
4. **Skupić dzieci** w pomieszczeniach najlepiej nadających się do uszczelnienia, z dostępem do sanitariatów.
5. **Przygotować** zapas wody, wilgotne ściereczki (do ochrony dróg oddechowych), worki na odpady, listy obecności.

3.3. Tryb B – Relokacja do zewnętrznego punktu schronienia

Realizowany gdy jest czas i wskazany przez miasto punkt schronienia w promieniu 500 m.

Stosuje się wytyczne z ewakuacji zewnętrznej obowiązującej w Samorządowym Przedszkolu nr 71. Po dotarciu do punktu zbiórki, grupy z opiekunami i pozostałymi pracownikami przedszkola udają się w wyznaczone miejsce schronu. Po dotarciu – weryfikacja obecności.

3.4. Tryb C – Ewakuacja obszarowa

Realizowany WYŁĄCZNIE na polecenie organów ochrony ludności (prezydent miasta, wojewoda). Przedszkole przechodzi w tryb uporządkowanej relokacji: przekazanie dzieci rodzicom lub zorganizowany transport do punktu przyjęcia poza miastem. Nauczyciele poszczególnych grup muszą zabrać wraz z dziennikiem karty ewidencji każdego dziecka (dane, kontakt do rodziców, alergie, grupa krwi).

4. STRUKTURA DOWODZENIA W PRZEDSZKOLU

Funkcja	Zakres odpowiedzialności
Dyrektor	Decyzja o alarmie, koordynacja całości, kontakt z 112/ UMK, komunikacja z rodzicami. Kierowanie działaniami do czasu przybycia służb.
Wicedyrektor	Zastępuje dyrektora. Koordynuje zejście z pięter, nadzoruje ewidencję.
Nauczyciel	Odpowiada za swoją grupę, zabiera dziennik, liczy dzieci, prowadzi do strefy ochronnej, składa raport ustny, prowadzi listy dzieci odebranych/ nieodebranych, kontakt z 112
Woźne/konserwator	Wykonuje procedurę SHUTDOWN: odcięcie gazu, wyłączenie prądu (poza obwodami awaryjnymi), zamknięcie wody + napełnienie zbiorników PRZED spadkiem ciśnienia.
Szefowa kuchni	Bezpieczne wyłączenie urządzeń kuchennych i gazu- pkt.2 procedury SHUTDOWN .
Osoba wyznaczona	Punkt pomocy przedmedycznej, lista leków ratujących życie, opatrunek w przypadku rannych.

5. PROCEDURA WYŁĄCZANIA INSTALACJI (SHUTDOWN)

W momencie alarmu woźna/konserwator wykonuje następującą sekwencję:

1. **GAZ –** zamknięcie głównych zaworów gazowych NATYCHMIAST. Wstrząsy od wybuchów mogą uszkodzić instalację.
2. **KUCHNIA –** wyłączenie wszystkich urządzeń kuchennych (szefowa kuchni).
3. **WODA –** PRZED zamknięciem głównego zaworu: napełnić wszystkie dostępne zbiorniki czystą wodą (w kuchni, łazienkach). Dopiero potem zamknąć zawór.
4. **PRĄD –** wyłączenie bezpieczników głównych, Z WYJĄTKIEM obwodów oświetlenia awaryjnego.
5. **WENTYLACJA –** wyłączenie w trybie CBRN. W trybie schronienia (A) – pozostawić, jeśli nie ma zagrożenia skażeniem.

KARTA SHUTDOWN z lokalizacją wszystkich zaworów, wyłączników i bezpieczników musi być wydrukowana i podpisana przez konserwatora. Kopia w sekretariacie i w piwnicy.

6. LOGISTYKA PRZETRWANIA I ZAOPATRZENIE

6.1. Magazyn kryzysowy przedszkola.

- **Woda pitna** – min. 1,5 l/os./dobę. Realistyczny zapas na 1 dobę dla 57 osób: około 86 l (np. 18 pięciolitrowych butelek). Na 72h: 258 l.
- **Żywność** – suchary, wafle ryżowe, chrupki, musy. Żywność bez konieczności obróbki termicznej .
- **Apteczka pierwszej pomocy**.
- **Oświetlenie** – latarki czołowe dla personelu, zapas baterii, lampy na baterie, świeczki.
- **Radio na baterie** – odbiór komunikatów RCB i lokalnych stacji (Radio Kraków FM).
- **Koce termoizolacyjne (folia NRC)** – min. 50 szt. Piwnica bez ogrzewania szybko się wychładza.
- **Zestaw CBRN** – taśma klejąca, folia, wilgotne ściereczki, worki na odpady.
- **Kartony/materace izolacyjne** – izolacja od zimnej podłogi piwnicy.
- **Gwizdki alarmowe** – dla nauczycieli + zapas (narzędzie do wzywania pomocy spod gruzów).
- **Papierowe listy obecności dzieci**– z danymi kontaktowymi rodziców, alergiami, grupami krwi.

6. DZIECI O SPECJALNYCH POTRZEBACH

Niezbędna jest aktualna lista osób wymagających szczególnej pomocy przy ewakuacji/schronieniu:

- Dzieci z niepełnosprawnością ruchową – wyznaczony opiekun z grupy.
- Dzieci z niepełnosprawnością intelektualną / ze spektrum autyzmu – głośne alarmy mogą wywołać przesilenie sensoryczne. Niezbędna obecność znanego opiekuna.

- Dzieci z chorobami przewlekłymi (cukrzyca, astma, padaczka) – lista leków ratujących życie przy każdym dziecku.

8. SYSTEM ALARMOWANIA I KOMUNIKACJI

8.1. Sygnały alarmowe

Typ alarmu	Sygnał	Reakcja
Pożarowy	Ciągły dzwonek; hasło „kasztany”; dzwonek ręczny	**EWAKUACJA NA ZEWNĄTRZ**
Ochronny/lotniczy	Komunikat głosowy + syrena (zmiennym tonem 3 min) lub dzwonek przerywany	**SCHRONIENIE W BUDYNKU – NA DÓŁ**
CBRN	Komunikat głosowy: „ZAGROŻENIE CHEMICZNE”	**USZCZELNIJ i ZOSTAŃ**

System musi działać również przy braku prądu: dzwonki ręczne.

8.2. Komunikacja z rodzicami

- Przedszkole powiadamia przez: SMS, komunikatory, wyznaczoną osobę- gońca.
- **KLUCZOWE – rodzice nie mogą samorzutnie zbiegać się pod przedszkolem.** Komunikat musi jasno mówić: kiedy nie przychodzić, gdzie będzie punkt łączenia rodzin, jakie są zasady odbioru.
- Dziecko jest przekazywane wyłącznie osobie upoważnionej, za potwierdzeniem tożsamości i po podpisaniu odbioru.

9. EDUKACJA, SZKOLENIA I DOBROSTAN PSYCHICZNY

9.1. Harmonogram szkoleń

- **Nauczyciele:** Pierwsza pomoc przedmedyczna.
- **Personel obsługi:** Procedura shutdown, zarządzanie zapasami.
- **Dzieci:** Ćwiczenia schronienia – próbna ewakuacja wewnętrzna.
- **Rodzice:** zapoznanie z procedurami, Planem ochrony ludności i obrony cywilnej na wypadek zagrożenia wojennego.

9.2. Ćwiczenia praktyczne

- **Ćwiczenie funkcjonalne** – próbne ewakuacje zewnętrzne i wewnętrzne (każda minimum 1 x w roku).

9.3. Dobrostan psychiczny

Wojna jest tematem trudnym i lękotwórczym, szczególnie dla dzieci. Przedszkole musi stworzyć atmosferę, w której dzieci wiedzą, że dorośli mają plan. Otwartość i transparentność budują zaufanie, które jest fundamentem odporności społecznej Ćwiczenia ewakuacji wewnętrznej powinny być porównane z ćwiczeniami pożarowymi, a nie jako przygotowanie do katastrofy.

10. PUNKTY KRYTYCZNE

Poniższa lista identyfikuje kwestie, których przedszkole nie jest w stanie rozwiązać samodzielnie, a organ prowadzący nie posiada jeszcze informacji:

1. ADAPTACJA PIWNICY DO FUNKCJI MDS (MIEJSCE DORAŹNEGO SCHRONIENIA)

Problem: Brak wentylacji awaryjnej, brak oświetlenia awaryjnego. Piec grzewczy stanowi zagrożenie wtórne.

2. WYZNACZENIE ZEWNĘTRZNEGO SCHRONU

Problem: W Krakowie pełnoprawne schrony są nieliczne, nie wyznaczono jeszcze oficjalnego miejsca schronienia.

3. WPIĘCIE W GMINNY PLAN EWAKUACJI

Problem: Przedszkole musi być uwzględnione jako obiekt priorytetowy (obecność dzieci). Termin gminnych planów: prace w toku.

4. STATUS MDS DLA BUDYNKU

Problem: Budynek nie ma formalnego statusu Miejsca Doraźnego Schronienia. Bez tego statusu nie ma dostępu do dotacji.

5. ŁĄCZNOŚĆ SPECJALNA

Problem: Telefonia komórkowa może być przeciążona. Przedszkole nie ma krótkofalówek ani połączenia z Krajowym Centrum Zarządzania Kryzysowego.

6. KWESTIE PRAWNE

Problem: Brak regulacji dot. odpowiedzialności dyrektora za dzieci w warunkach wojennych.

11. PLAN DZIAŁAŃ

Priorytet	Działanie	Odpowiedzialny
P1	Wystąpić do Referatu Zarządzania Kryzysowego UMK o: wskazanie schronu, wpięcie do planu, ocenę piwnicy jako MDS.	Dyrektor
P1	Umówić konsultację z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej (walidacja stref, trasy, ćwiczenia).	Dyrektor
P1	Zapoznać wszystkich pracowników i rodziców z „Planem ochrony ludności i obrony cywilnej na wypadek zagrożenia wojennego”	Dyrektor
P2	Sporządzić listę osób wymagających szczególnej pomocy	Wychowawcy
P2	Oznaczyć w budynku strefy ochronne i kartę shutdown.	Konserwator
P2	Kupić wyposażenie kryzysowe: latarki, apteczki, taśmy, folię, wodę, suchy prowiant	Dyrekcja + kierownik gospodarczy
P3	Ćwiczenie stolikowe dla kadry.	Dyrektor + Państwowa Straż Pożarna
P3	Pierwsze ćwiczenie funkcjonalne schronienia z dziećmii.	Dyrektor + nauczyciele

12. KONTAKTY KLUCZOWE

Instytucja	Dane kontaktowe	Zakres współpracy
Samorządowe Przedszkole nr 71	ul. Ludwinowska 6, 30-331 Kraków, 12 266 05 10	Wdrożenie wewnętrzne, koordynacja z rodzicami
Referat Zarządzania Kryzysowego UMK	os. Zgody 2, 31-949 Kraków 12 616 89 54	Wskazanie schronu, plan ewakuacji, ocena MDS, dotacje
Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa	ul. Rozrywka 26, 31-419 Kraków, 12 616 59 99	Raportowanie, odbiór ostrzeżeń, koordynacja operacyjna
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej Kraków	ul. Westerplatte 19 47 835 93 00 dziennik.podawczy@psp.krakow.pl	Walidacja stref, inwentaryzacja MDS, szkolenia, ćwiczenia
Straż Miejska Krakowa	986	Zabezpieczenie terenu przedszkola
Nr alarmowy	112	Zgłoszenia ratunkowe

ZAŁĄCZNIK A: KARTA ALARMOWA NAUCZYCIELA

ALARM OCHRONNY – SCHRONIENIE

1. Przerwij zajęcia. „Wszyscy ODEJDŹCIE od okien! NATYCHMIAST!”

2. Weź dziennik. Policz dzieci. Zanotuj brakujących.

3. Wyprowadź grupę na korytarz – marsz PRAWĄ STRONĄ, spokojnie, NA DÓŁ.

4. Strefa schronienia: OZNACZONE MIEJSCA W PIWNICY

5. Pozycja: kucnięcie pod ścianą NOŚNĄ, min. 2 m od okien, osłoń głowę.

6. Sprawdź obecność – ZGŁOŚ braki.

7. CZEKAJ na odwołanie. Utrzymuj ciszę i kontrolę.

⚠ **POŻAR = WYJDŹ z budynku**

⚠ **ALARM OCHRONNY = ZOSTAŃ i ZEJDŹ**

⚠ **CBRN = USZCZELNIJ i ZOSTAŃ**

ZAŁĄCZNIK B: KARTA EWIDENCYJNA DZIECKA

Imię i nazwisko dziecka	
Grupa	
Data urodzenia	
PESEL	
Adres zamieszkania	
Imię i nazwisko rodzica/opiekuna 1	
Telefon rodzica 1	
Imię i nazwisko rodzica/opiekuna 2	
Telefon rodzica 2	
Choroby przewlekłe / alergie	
Przyjmowane leki	
Osoba upoważniona do odbioru (3.)	
Uwagi szczególne	